

КАРАНТИНДІК АРАМШӨПТЕРДІ АНЫҚТАУ ӘДІСТЕРІ ЖӘНЕ ЕСЕПТЕУ ЖОЛДАРЫ

Орындаған: Білісбеков Ануар

іріктік, жемдік және техникалық дақылдар тұқымы мен дәні
сүзгілер арқылы талданулар орындалып болғаннан кейін талданады. Тұқым бірінші
реттен талданатын дақыл тұқымы, екінші рет ойраншөп, тоғышар
тұқымымен бірге с пен алқа тұқымы, ал түбіне арам сояу мен стригалар, сондай-
ақ қызыл дақ тоғышарлар тұқымы түсетіндей етіп іріктелген елеуішпен
алдын-ала еленеді.

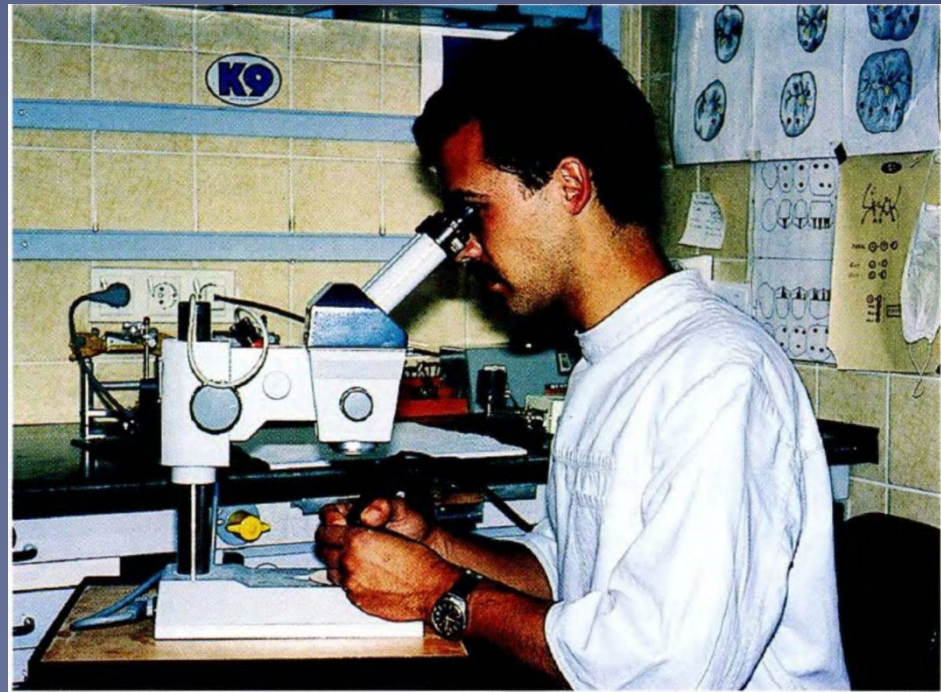
ш көзінің шамамен алғандағы диаметрі: ірі тұқым (мал азығындық
ақ тұқымдастар) үшін – 3,5 x 15 және 1,8 x 15 мм, астық
дары, бұршақ тұқымдастар тағы басқа тұқымдар үшін – 2,5 x 15
1,8 x 15, шалғындық беде тектес шөптердің, т.б. ұсақ тұқымы
үшін – 1,2 мм.

Барлық үлгі еленіп болған соң әрбір фракцияның ішіндегілері бөлек-бөлек аз-аз бөліктен (30–50 г) стол бетіндегі әйнекке немесе жайма тақтайға төгіліп, үлкейткіш әйнекпен сәл ұлғайтып қаралады. Тұқым мен жеміс іріктеліп, шыны табақшаға немесе сағат әйнегіне салынады. Ең ұсақ фракциядағы тұқым бинокулярмен іріктеледі. Мұны әсіресе стрига тараған елдерден келген материалдарды талдау кезінде қолданған дұрыс. Түрлік анықтау да осылай бинокулярмен жүргізіледі.

ердің бүкіл бөлінген тұқымдары тұқымдастары бойынша
ылады және коллекциялар, анықтағыштар, тұқым атластары тағы
дар көмегімен түрге дейін анықталады. Тұқымның морфологиялық
ерін (тұқым үстінің құрылымы мен тұқым құрылысының бедері)
а жақсы көріну үшін олар бинокулярға орналастырылады.

Тұқымдық-азық түліктік және жемдік дән партияларынан іріктелген тұқымның орташа үлгілерін талдаған кезде арам шөптердің түрлік құрамын анықтағаннан кейін олардың сан мөлшері есептеледі. Ол үшін арам сояу мен стригалар қауашақтары, күрделігүлділер себеті, алқа тұқымдастардың жемістері ашылады да, морфологиялық құрылған тұқымдары саналады. Арам сояудың жұптасқан тұқымдары екеу деп, ал піспегендері пісіп-жетілген деп есептеледі. Сондай-ақ арам сояудың қысқышпен басқан кезде шаң болып шашылатын кальцийленген деп аталатын тұқымдары есептелмейді, бірақ оларды, бос қорапшалар тәрізді, бар деп санап, карантиндік сараптау бланкасына белгілеп қояды. Егер қалыпты тұқым табылмаса, онда партияның карантиндік жағдайы жайлы ақырғы пікір айту үшін қосымша іріктелген басқа орташа үлгі талдау қажет. Тұқымның орташа үлгісінің ластану есебі 1 кг үлгідегі арам шөп тұқымының сан мөлшері бойынша есептеледі.

Айырбасқа, селекциялық және ғылыми-зерттеу жұмыстарына әкелінген түрлі тұқымы бар ұсақ сәлемдемелер талданғанда бүкіл үлгіні қарап, арам шөптердің бөлінген тұқымдарының түрлік-құрамын, карантиндік және басқа өсімдік түрлерінің бар-жоқтығын анықтайды. Бұл көрсеткіштер сараптау хаттамасына енгізіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ МИНИСТРЛІГІ
АГРОӨНЕРКӘСІПТІК КЕШЕНДЕГІ
МЕМЛЕКЕТТІК ИНСПЕКЦИЯ КОМИТЕТІ

REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
MINISTRY OF AGRICULTURE
COMMITTEE OF STATE INSPECTION
IN THE AGROINDUSTRIAL COMPLEX

(1) Экспорттаушы және оның мекен-жайы <i>Name and address of exporter</i>		(2) ФИТОСАНИТАРЛЫҚ СЕРТИФИКАТ PHYTOSANITARY CERTIFICATE № _____	
(3) Мәлімденген алушы және оның мекен-жайы <i>Declared name and address of consignee</i>		(4) Кімге: Өсімдіктер карантині және оларды қорғау жөніндегі ұйымына (елі) TO: Plant Protection and Quarantine Organization(s) of (country)	
		(5) Мәлімденген тасып әкелу пункті <i>Declared point of entry</i>	
(6) Шыққан жері <i>Place of origin</i>		(7) Мәлімденген тасымалдау тәсілі <i>Declared means of conveyance</i>	
(8) Өнімнің атауы; орын саны және бұйым-түрдің сипаттамасы; айрықша белгілер (маркировка); өсімдіктің ботаникалық атауы <i>Name of produce; number and description of packages, Distinguishing marks and botanical name of plants</i>		(9) Мәлімденген саны <i>quantity declared</i>	
<p>(10) Жоғарыда көрсетілген өсімдіктер, өсімдік өнімдері немесе басқа да карантинге жатқызылған материалдар тиісті ресми рәсімдерге сәйкес зерттеледі және/немесе талданып және импорттаушы келісуші тарап мәлімдеген карантиндік зиянсеуші организмдерден таза деп танылады және реттелетін карантиндік емес зиянсеуші организмдерге арналғандарын да қоса алағанда импорттаушы келісуші тараптың қолданысындағы фитосанитарлық ережелеріне сәйкес келеді деп танылады.</p> <p><i>This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests</i></p>			
(11) Қосымша декларация <i>Additional declaration</i>			
Зарарсыздандыру <i>disinfestation and/or disinfection treatment</i>		Берілген жері <i>Place of issue</i>	
(12) Өңдеу тәсілі/ <i>Treatment</i>			
(13) Химикат (қолданылатыны) <i>зат/Chemical (active ingredient)</i>	(14) Экспозициясы және температурасы <i>Duration and temperature</i>	Күні <i>Date</i>	
(15) Концентрациясы/ <i>concentration</i>	(16) Күні/ <i>Date</i>	Уәкілетті инспектордың тегі <i>Name of authorized officer</i>	
(17) Қосымша әзірлеу/ <i>Additional information</i>		Қолы <i>Signature</i>	
		Ұйымның мөрі <i>Stamp of organization</i>	

ық баққа түскен, карантиндік немесе Қазақстанда
н арам шөп түрлерінің үлгілерін пайдаланудан алып, кептіру
бір сағат бойы 100–110°С температурада жылумен өңдейді.
арантиндік сараптауда жемісі бар сабақтар немесе арам шөп
таңдалады. Содан кейін қалған қиқым шөп-шалам еленіп,
дән талданған кездегідей, фракциялар бойынша талданады. Жүн
үлгілерін, мақта талшықтарын және басқа да талшықты дақылдарды
осылайша талдайды.

Отырғызу материалы тамыр сабағы, жуашығы және көп жылдық арам шөп тамырлары, сондай-ақ арам сояу сабақтары бар ма, жоқ па, соған тексеріледі. Материал жемісті арам шөптердің вегетациялық органдарынан немесе сабақтарынан тазартылады. Егер оларды бөліп тастау қиын болса, залалданған өсімдік пайдаланудан мүлде алынып тасталады.

Ботаника музейлерде әрбір гербарий жапырағы қаралады. Карантиндік тағы
да республикада тіркелмеген жемісі бар арам шөптер мен
тұқымдары алынып тасталады немесе олардан жемісі және тұқымы
бөлінеді. Содан кейін олар тұқымның ботаникалық үлгілері секілді
жылумен өңделеді.

